

BESLUT "NATURRESERVAT STORHEDEN": 2000-12-12
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT STORHEDEN"

*****

LEKSANDS KOMMUN
Miljökontoret
Åsa Rydell

BESLUT: 2000-12-12

BILDANDET AV NATURRESERVATET STORHEDEN

BESLUT

Leksands miljö- och hälsoskyddsnämnd beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken att förklara det område, som avgränsas med innerkanten av en kraftigt streckad linje på bifogad beslutskarta som naturreservat, med föreskrifter och skötselplan som anges i det följande.

BESKRIVNING AV OMRÅDET OCH SKÄLEN FÖR BESLUT

Reservatet består av ett område med grova tallar som är ca 200 år gamla. Storheden ingår i ett större s.k tallhedsområde där den sandiga jorden gör att vegetationen domineras av tallskog med inslag av gran. I markskiktet växer framförallt olika ris, lummer, renlavor och några mossor.

Områdets kuperade karaktär kommer sig av inlandsisens tillbakadragande för knappt 10 000 år sedan. Isens smältvatten förde med sig stora mängder bergartsmaterial i olika storlekar som efter hand sedimenterade till mäktiga avlagringar. Innan växtligheten hann klä in marken drev kraftiga vindar ihop sanden till dyner.

Storheden ligger i en tätortsnära skog som på olika vis är påverkad av mänsklig verksamhet. Hela tallhedsområdet är ett mycket betydelsefullt friluftsområde där stigar och skidspår går kors och tvärs genom den lättframkomliga terrängen. Gammal grov tallskog är det mycket ont om i dagens skogslandskap. De restmiljöer som finns kvar är det viktigt att bevara för att dynamiken i landskapet skall behållas. Storheden representerar en naturtyp som var vanlig i området vid tiden före det "moderna skogsbruket". Hotet mot bevarandevärdena är skogsbruk.

SYFTE

Ändamålet med reservatet är att bevara och utveckla de naturvärden som finns i en tätortsnära gammal tallskog. Det innebär

att de gamla tallarna får följa sin naturliga livscykel och de arter som hör hemma i gammal tallskog får livsrum. Dessutom är syftet att höja värdet på en friluftsskog som för övrigt är kraftigt genomhuggen. Syftet ska uppnås genom att området lämnas för fri utveckling.

FÖRESKRIFTER

Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet. Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller anlägga väg,
2. bedriva täkt, gräva, schakta eller anordna upplag,
3. anlägga mark- eller luftledning,
4. avverka eller utföra annan skogsvårdande åtgärd utöver vad som anges i bifogad skötselplan,
5. skada örter, mossor, lavar eller svampar, växande eller döda, stående eller omkullfallna träd och buskar,
6. göra upp eld,
7. framföra motordrivet fordon i terrängen,
8. tillföra kalk, skogsgödsel eller använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel (annan lagstiftning).

Punkterna nr 4 och nr 8 innebär att bestämmelserna i 29 § skogsvårdslagen om bekämpning av skadeinsekter ej skall gälla inom reservatet. Uppkommer insektskador på skog utanför naturreservatet som följd av att - i enlighet med föreskrifterna åtgärder för att förebygga eller bekämpa insekts-spridning inte vidtagits inom reservatet, bedöms frågan om ersättning enligt skadeståndsrättsliga regler.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla sådana intrång i reservatet som:

1. Utmärkning och information om reservatet.
2. Uppförande av bänk.

Med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller inte tillåtet att:

1. skada mark och vegetation,
2. störa djurlivet,
3. göra upp eld,
4. framföra motordrivet fordon.

Med stöd av 3 § förordning (SFS 1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer kommunen de mål och riktlinjer som

framgår av den till beslutet hörande skötselplanen. Förvaltare för reservatet skall vara Leksands kommun, miljö- och hälsoskyddsnämnden.

ÄRENDETS BEREDNING

Initiativ till reservatet togs 1996 av kommunens naturvårdssekreterare Staffan Müller. Marken ägs av kommunen och miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade 96-04-29 att hos skogs- och jordbrukskommittén anhålla om att få bilda naturreservat av den gamla tallskogen. Skogen fungerar som en bullervall mot skjutbanan och någon intrångsersättning skall inte utbetalas.

Detta förslag till beslut har upprättats av miljökontoret i Leksands kommun. I den slutliga handläggningen av ärendet har även synpunkter från SGU, skogsvårdsstyrelsen, Leksands kommuns kommunstyrelse, byggnadsnämnd, skogs- och jordbrukskommitté samt Leksands fågelklubb, Leksands naturskyddsförening, stiftelsen Leksands naturvårdsfond, Leksands jaktvårdsområde, Leksands jaktvårdskrets, Leksands jaktskytteklubb, Leksands pistolskytteklubb inhämtats.

Bilagor:

1. Intrångsavtal
2. Hur man överklagar (blankett)

*****

SKÖTSELPLAN STORHEDENS NATURRESERVAT

1. SYFTE MED SÄKERSTÄLLANDE OCH SKÖTSEL AV OBJEKTET

Ändamålet med reservatet är att bevara och utveckla de naturvärden som finns i en tätortsnära gammal tallskog. Det innebär att de gamla tallarna får följa sin naturliga livscykel och de arter som hör hemma i gammal tallskog får livsrum. Dessutom är syftet att höja värdet på en friluftsskog som för övrigt är kraftigt genomhuggen. Syftet ska uppnås genom att området lämnas för fri utveckling.

2. BESKRIVNING AV SKYDDSOBJEKTET

Administrativa data

Objektnamn:	Storheden
Objektnummer:	
Skyddsform:	Naturreservat
Län:	Dalarna
Kommun:	Leksand
Församling:	Leksand

Areal, ha: ca 4
Fastighet: Mjälgen 14:12
Lägesbeskrivning: Skogen är belägen strax norr om skjutbanan, mellan Heden och Mjälgen, ca 5 km söder om Leksands Noret.
Karta: Ekonomiska kartan 13561
RUBIN-kordinater: 13F6b1714
Markägarkategori: Kommunen
Förvaltare: Miljökontoret, Leksands kommun
Markslag och naturtyp (ha): Skogsmark, Tallhed
Naturgeografisk region: Sydligt boreala kuperade områden

Historisk och nuvarande markanvändning

Människor har sedan mycket lång tid tillbaka bott vid Österdalälven och Siljan. Skogen i och omkring reservatet har förmodligen nyttjats för husbehov lika länge. Under de senaste 100 åren har dock det moderna skogsbruket kraftigt påverkat hela tallhedsområdet. Området nyttjas idag flitigt av friluftslivet. Sedan skjutbanan byggdes på 1980-talet fungerar skogen inom reservatet som bullerskydd.

Beskrivning av bevarandevärden

Stora grova tallar har tidigare förekommit i hela tallhedsområdet. En tall kan bli uppåt 600 år gammal och sedan stå kvar som ett torrträd ytterligare ett par hundra år. När den slutligen faller omkull ligger den kvar ca 150 år innan den blivit nedbruten. Många olika organismer är knutna till tallens olika levnadsstadier. Det är viktigt att vi bevarar de äldre träd som finns kvar för att återskapa något av den naturliga variationen i skogslandskapet.

Många människor vandrar, springer och åker skidor inom tallhedsområdet. Dagis, skolor, mullegrupper med flera rör sig i omgivningarna. För alla dessa människor är det viktigt med en skog som är varierad och innehåller alla åldersstadier av träden.

3. INDELNING I SKÖTSELOMRÅDEN

Hela reservatet utgörs av en enhetlig naturtyp och består därför endast av ett skötselområde.

4. MÅL OCH FÖRESKRIFTER FÖR SKÖTSELOMRÅDEN

Skötselmål

Målet är att området skall utvecklas mot ett naturskogsområde. Hela reservatet är ett skötselområde som lämnas för fri utveck-

ling. Gamla och döda, stående och liggande träd skall lämnas orörda.

Informationstavla och bänk skall sättas upp och ses till regelbundet.

Skogsbrand

Alla bränder, även de som startat genom blyxtantändning, skall släckas enligt gällande brandlagstiftning. Av hänsyn till naturvärdena är det inte bråttom att släcka en uppkommen brand. Vid sådana tillfällen är det önskvärt att brandmyndigheten efter eget beslut tillåter elden att bränna av en del av reservatet. Detta under förutsättning att det inte innebär några släckningstekniska hinder eller extra kostnader. Om brand uppstår skall brandfältet lämnas för fri utveckling efter släckningen.

5. FRILUFTSLIV OCH TURISM

Syftet med friluftslivet och turismen i området är allmänheten i en tätortsnära skog ska ha möjligheten att uppleva gamla träd som finns kvar i den för övrigt kraftigt genomhuggna skogen.

Vid naturliga entrén till området, från vägen till skjutbanan i öster, skall en informationstavla och en bänk placeras.

6. KOSTNADER OCH FINANSIERING

Naturvårdsförvaltaren utför förvaltningsuppdrag inom ramen för ordinarie budget.

Engångsåtgärder:

Utmärkning av reservatet.

Informationstavla

Bänk

Förvaltning:

Naturvårdsförvaltare är miljö- och hälsoskyddsnämnden. Ett dagsverke/år beräknas åtgå för skötsel.

7. DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING.

Tillsyn över föreskrifter.

*****

AVTAL OM UPPLÅTELSE

Med anledning av bildandet av naturreservatet Storheden i Leksands församling, Leksands kommun, Dalarnas län, har Leksands kommun genom Miljö- och hälsoskyddsnämnden, träffat föl-

jande avtal med markägaren, avseende fastigheten Mjälgen 14:12.

Reservatsbeslut/medgivande

Leksands kommun skall meddela reservatsbeslut med skötselplan av den lydelse och omfattning som framgår av Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till beslut. Markägaren medger att naturreservat får bildas i enlighet med förslaget. Reservatsbeslutet liksom detta avtal, innebär inte någon förändring av markägandet. Nuvarande markägares ägorätt kvarstår således och får även efter reservatsbeslutet utövas, dock med de inskränkningar som reservatsföreskrifterna medför.

Ersättning

Markägaren kräver ej någon ersättning för det intrång som reservatsföreskrifterna innebär. Detta gäller för all framtid.

Prövning enligt Miljöbalken 31 kap 33 §

Prövning enligt MB 31 kap 33 § har skett.

Markägaren förklarar att fastigheten ej besväras av oinskrivna rättigheter som strider mot reservatsföreskrifterna.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar, ett för vardera markägaren och Leksands miljö- och hälsoskyddsnämnd.

Leksand den 19/12-00

Markägare: Leksands kommun/M. Åslund

Leksands kommun: Dagny Martinsson